

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 149/2021-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Jany Laššákovej a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného [REDAKOVANÉ], advokátom, [REDAKOVANÉ], proti uzneseniam Okresného súdu Humenné č. k. 7Cb 26/2019-429 z 31. júla 2019 (správne z 31. júla 2020 pozn.) a č. k. 7Cb 26/2019-444 z 12. novembra 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Návrh na odklad vykonateľnosti napadnutých uznesení **z a m i e t a .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. januára 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami všeobecného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje obe napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ navrhol aj vydanie dočasného opatrenia, ktorým by ústavný súd ich vykonateľnosť odložil do právoplatného skončenia konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a napadnutých rozsudkov vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľ mal procesné postavenie žalovaného v upomínacom konaní, v ktorom Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom pre zmeškanie č. k. 7Cb 26/2019 z 20. júna 2019 vyhovel žalobe o zaplatenie peňažnej sumy a priznal žalobcovi náhradu trov konania pred súdom prvého stupňa. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 17. júla 2019. Sťažovateľ podal oneskorené odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 7Cob 48/2019 z 26. novembra 2019 tak, že odvolacie konanie zastavil, keď uprednostnil dôvod vyhlásenia konkurzu na sťažovateľa

pred oneskorenosťou podania jeho odvolania a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 12. decembra 2019.

4. Následne okresný súd napadnutým uznesením č. k. 7Cb 26/2019 z 31. júla 2020 vydaným vyšším súdnym úradníkom vyčíslil výšku trov, ktoré zaviazal sťažovateľa nahradiť. Vyčíslená výška náhrady trov konania pozostávala z náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania.

5. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľ využil oprávnenie podať sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením č. k.7Cb 26/2019-444 z 12. novembra 2020 tak, že ju zamietol ako nedôvodnú. Sťažovateľ uplatnil námietku nezohľadnenia vzniku pohľadávky na náhradu trov konania pred súdom prvého stupňa právoplatnosťou rozsudku súdu prvého stupňa v merite veci (17. júla 2019), čiže v mesiaci, ktorý predchádzal vyhláseniu konkurzu na jeho majetok (12. septembra 2019), čo má za následok, že túto pohľadávku je potrebné uplatniť v konkurznom konaní a pri vyčíslení trov nemala byť výška trov prvostupňového konania započítaná. Okresný súd sa so sťažnostnou argumentáciou nestotožnil a uviedol, že nárok na náhradu trov konania priznaný v konečnom meritórnom rozhodnutí je nárokom procesným a až na základe následného rozhodnutia o konkrétnej výške náhrady trov konania vzniká jednej strane voči druhej strane právo na plnenie, teda pohľadávka. Lehota na plnenie začína plynúť od času uvedeného vo výroku uznesenia o vyčíslení výšky náhrady trov konania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti napadnutým uzneseniam podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje totožne ako v konaní o sťažnosti pred okresným súdom. Namíeta, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil, pretože nárok na náhradu trov prvostupňového konania bol právoplatne priznaný pred vyhlásením konkurzu a mal byť prihlásený do konkurzu. Preto malo uznesenie o vyčíslení trov konania zahŕňať len trovy odvolacieho konania. V uvedenom postupe vzhliadol hrubé porušenie práva na spravodlivý proces.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je posúdenie, či je v okolnostiach posudzovanej veci (vyhlásenie konkurzu, pozn.) pre vznik nároku na náhradu trov konania rozhodný dátum právoplatnosti konečného rozhodnutia vo veci, ktorým sa priznáva nárok na náhradu trov konania pred súdom prvého stupňa, ako tvrdí sťažovateľ, alebo je rozhodný až dátum právoplatnosti uznesenia o vyčíslení výšky priznanej náhrady trov konania, ako to posúdil okresný súd, keď vyčíslil výšku trov za odvolacie konania a prvostupňové konanie jedným uznesením.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením z 31. júla 2020:

8. Proti napadnutému uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom bol sťažovateľ oprávnený podať sťažnosť, čo aj využil. Sťažnosť predstavovala účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého následne okresný súd obsadený sudcom poskytoval ochranu základným právam i právam

zaručeným medzinárodnými zmluvami, ktorých porušenie sťažovateľ namieta v ústavnej sťažnosti. Je tak naplnená ústavná podmienka pre aktiváciu princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), ktorá ústavnému súdu odníma právomoc konať a rozhodovať o ochrane označených základných práv i práva podľa dohovoru napadnutým uznesením z 31. júla 2020 vydaným vyšším súdnym úradníkom.

9. Preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením z 12. novembra 2020:

10. Ústavný súd v napadnutom uznesení z 12. novembra 2020 nezistil taký výklad zákonných predpisov rozhodných pre vec samotnú, ktorý by mohol vyvolať účinky nezlučiteľné so základným právom na spravodlivé súdne konanie.

11. Vzhľadom na dve fázy rozhodovania o náhrade trov konania je potrebné prisvedčiť názoru okresného súdu, že vznik nároku na peňažné plnenie v konkrétnej výške je závislý od právoplatnosti uznesenia o vyčíslení trov konania. Výroku o priznaní náhrady trov konania v konečnom rozhodnutí vo veci nie je možné priznať účinky tvrdené sťažovateľom. Kým výrokom o priznaní nároku na náhradu trov konania sa rozhoduje o práve úspešného účastníka konania na zaplatenie náhrady, jemu korelujúca povinnosť plniť konkrétnu peňažnú sumu na strane povinného je uložená až rozhodnutím o vyčíslení trov konania s určením lehoty na plnenie.

12. Ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu z 12. novembra 2020 a obsahom označených základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

13. V dôsledku konštatovania zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti ústavný súd zamietol aj návrh na odklad vykonateľnosti napadnutých uznesení okresného súdu a ostatnými návrhmi obsiahnutými v sťažnosti sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2021

Peter Molnár
predseda senátu